

Nedlukning af liberale erhverv koster 20 mio. kr. dagligt

TEMAANALYSE

Nedlukning af liberale erhverv koster 20 mio. kr. dagligt

Nedlukningen af de liberale erhverv giver et økonomisk tab på 20 mio. kr. dagligt, mens den kun forhindrer en lille mersmitte. Nedlukningen koster ca. 200.000 – 400.000 kr. per forhindret smittetilfælde.

Hovedpointer fra undersøgelsen

- Nedlukningen af de liberale erhverv medfører et økonomisk tab på 0,3 pct. af BNP svarende til ca. 600 mio. kr. om måneden.
- Såfremt man åbner de liberale erhverv d. 6. april, vil der fra d. 1. maj være mellem 680 og 1.512 flere dagligt smittede af COVID-19, viser beregningerne.
- Nedlukningen koster ca. 200.000 – 400.000 kr. per forhindret smittetilfælde.

Nedlukningen af de liberale erhverv medfører et økonomisk tab på:

600 mio. kr.

Nedlukningen koster ca. 200.000 – 400.000 kr. per forhindret smittetilfælde.

Nedlukningen af de liberale erhverv har en økonomisk slagside, der rammer de små selvstændige hårdt. SMVDanmark har [i en tidligere analyse](#) fundet, at 32 pct. af frisørerne i midten af marts, vurderede, at de var i nogen, høj eller meget høj grad er i risiko for konkurs, hvis nedlukningerne fortsætter en måned frem. To ud af tre frisører har samtidig angivet, at de på dette tidspunkt har højere gæld end de havde ved nedlukningen marts 2020.

[Nye beregninger fra Finansministeriet](#) viser, at nedlukningen af de liberale erhverv medfører et økonomisk tab på 0,3 pct. af BNP svarende til ca. 600 mio. kr. om måneden. Det svarer til et økonomisk tab på ca. 19,4 mio. kr. om dagen (såfremt man tager udgangspunkt i 31 dage på en måned).

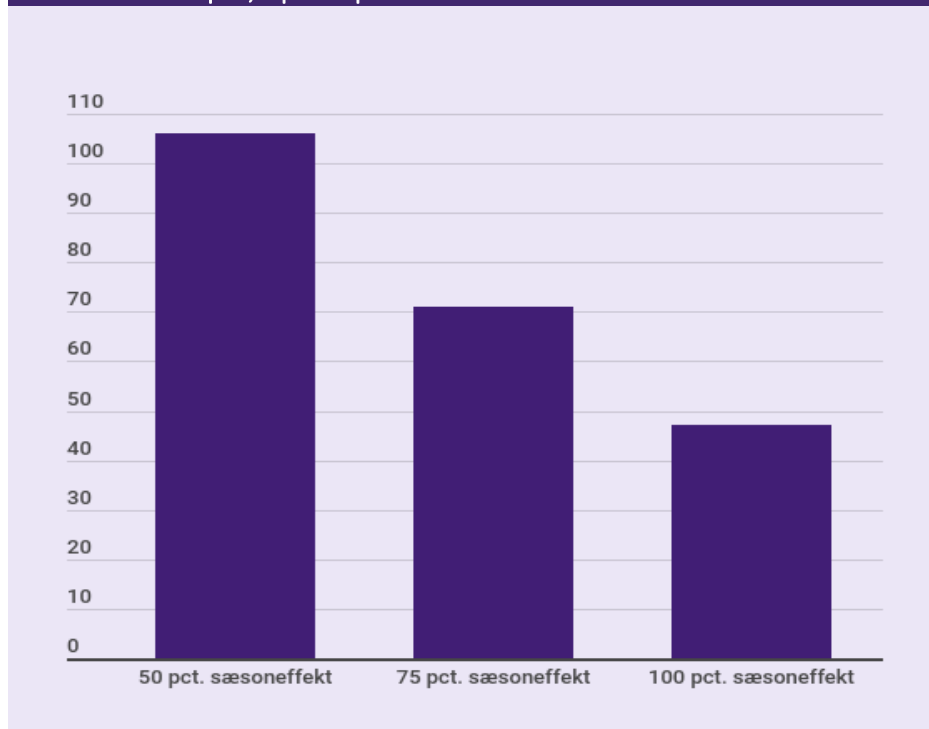
Samtidig med beregningerne fra Finansministeriet, har ekspertgruppen for matematisk modellering af covid-19 under Statens Serum Institut [ifølge flere medier](#) beregnet den øgede smitterisiko ved at genåbne de liberale erhverv, der har været tvangslukkede siden 21. december 2020. Såfremt man åbner de liberale erhverv d. 6. april, vil der fra d. 1. maj være mellem 680 og 1.512 flere dagligt smittede af COVID-19, viser beregningerne. Gabet afspejler forskellige scenarier for den såkaldte sæsoneffekt, der er et udtryk for, i hvor høj grad forårets højere temperaturer og større udendørs aktivitet mindsker smitten. Her har de højeste smittescenarier en 50 pct. sæsoneffekt, mens de laveste smittescenarier er baseret på en 100 pct. sæsoneffekt.

Langt størstedelen af de beregnede smittetal relaterer sig dog ikke til en genåbning af de liberale erhverv, da beregningerne også inkluderer effekten af de genåbninger, der allerede kom 1. og 15. marts. Trækker man de allerede vedtagne genåbninger fra resultatet, ses det, at mersmitten ved at genåbne de liberale erhverv er yderst begrænset. Ved en genåbning af frisørerne d. 6. april med en 50 pct. sæsoneffekt, vil det ifølge ekspertgruppens beregninger medføre 106 flere dagligt smittede pr. 1. maj. Med en sæsoneffekt på 75 pct. vil stigningen i smittetallet være på 71, mens det med en sæsoneffekt på 100 pct. vil være på 47 personer dagligt.

Til sammenligning beregnes en fuld genåbning af folkeskolen for 5-8. klasses elever til at medføre en mersmitte på 613 personer dagligt med 50 pct. sæsoneffekt og 266 personer dagligt med en 100 pct. sæsoneffekt.

Lav
smitterisiko
ved at
genåbne
liberale
erhverv.

Estimeret antal daglige smittetal d. 1. maj ved en genåbning af liberale erhverv d. 6. april, opdelt på sæsoneffekt.

Kilde: Ekspertgruppen for matematisk modellering af covid-19 under Statens Serum Institut.

Figur 1

Anm.: Genåbningsscenariet for åbning af liberale erhverv fratrukket vedtagne genåbninger d. 1. og 15. marts. Beregningerne er hæftet med usikkerhed.

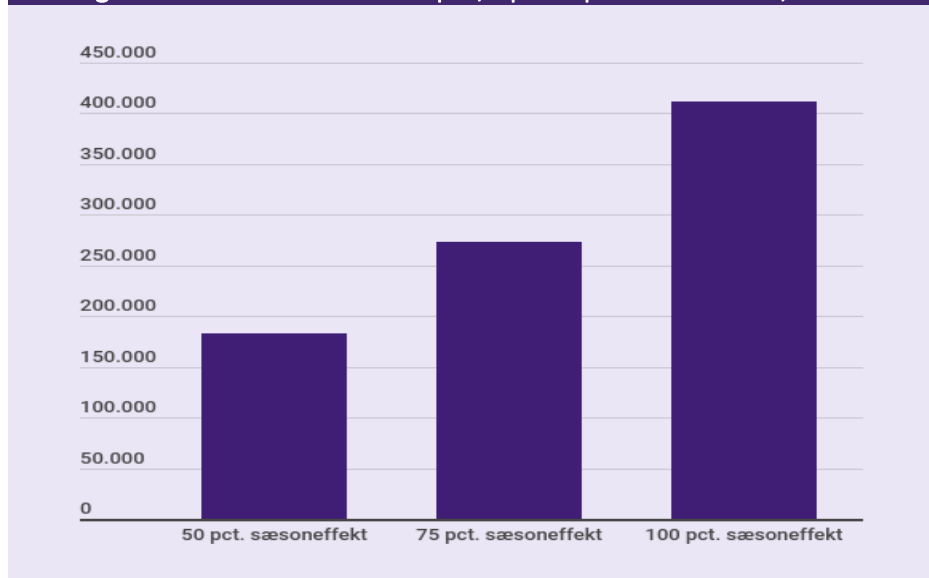
På basis af beregningerne af de forventede daglige smittetal ved en genåbning af de liberale erhverv, kan det estimeres, hvad den økonomiske omkostning er for genåbning i forhold til, hvor mange flere smittede, vi kan forvente at få.

En fortsat nedlukning af frisørerne d. 6. april vil dermed pr. 1. maj betyde et økonomisk tab på mellem ca. 183.000 – 412.000 kr. pr. undgået smittet person. Med en sæsoneffekt på 50 pct., vil der være et økonomisk tab på ca. 183.000 kr., en sæsoneffekt på 75 pct. vil betyde et tab på ca. 273.000 kr. mens en sæsoneffekt på 100 pct. vil betyde et tab på ca. 412.000 kr. pr. undgået smittet.

Det skal bemærkes, at beregningerne er behæftet med usikkerhed, da beregningerne fra ekspertgruppen og Finansministeriet begge er behæftet med usikkerhed. Derudover er estimaterne fra Finansministeriet kun angivet i runde tal (hele 100 mio. kr.), hvorfor beregninger ned på dette detaljeniveau kun skal anses som cirkatal.

Nedlukning
koster
200.000-
400.000 kr.
per undgået
smittet.

Estimeret økonomisk tab pr. undgået smittet pr. d. 1. maj ved en genåbning af liberale erhverv d. 6. april, opdelt på sæsoneffekt, kr.

Kilde: Egne beregninger pba. Finansministeriet og Ekspertgruppen for matematisk modellering af covid-19 under Statens Serum Institut.

Figur 2

Anm.: Genåbningsscenariet for åbning af liberale erhverv fratrukket vedtagne genåbninger d. 1. og 15. marts. Beregningerne er hæftet med usikkerhed. Der findes ikke en officiel definition af liberale erhverv udover listen af tvangslukkede virksomheder. Da beregningerne fra SSI og FM begge tager udgangspunkt i genåbning af tvangslukkede virksomheder må det derfor antages, at der er tale om virksomheder i samme brancher.

Konklusion og politikforslag

Nedlukningen af de liberale erhverv har en stor økonomisk betydning, ikke bare for de ramte selvstændige, men for hele samfundet. Samtidig viser nye beregninger fra ekspertgruppen under Statens Serum Institut, at smitterisikoen ved at genåbne liberale erhverv er yderst begrænset. Der er dermed god sundhedsøkonomisk ræson i at åbne liberale erhverv i forhold til, hvordan samfundets penge bedst kan bruges for at nedbringe smitte og anden sygdom. Dertil skal lægges, at nedlukningen også medfører andre konsekvenser end de rent økonomiske. SMVdanmark foreslår derfor, at Folketinget hurtigst muligt genåbner de liberale erhverv – også inden påsken. Alternativt må staten kompensere virksomhederne fuldt ud.

Kontakt

Cheføkonom Mia Amalie Holstein, tlf. +45 53 55 71 77
SMVdanmark. Marts 2021.

Appendiks

1. Finansministeriet

Tabel 1
Skøn for BNP-effekter af tiltag og udvalgte andre berørte brancher

	Pct. af BNP	BNP pr. måned, mia. kr.
Tiltag		
Restauranter, caféer mv.	1,3	2,5
- Heraf udendørs servering*	0,3	0,6
Barer, værtshuse mv.	0,1	0,2
Diskoteker mv.	<0,1	<0,1
Spillesteder med stående publikum	0,2	0,4
Indendørs kulturinstitutioner, idræts- og fritidsfaciliteter, forlystelsesparker, zoologiske haver mv.	0,5	1,0
Detailhandel (storcentre mv.)	1,1	2,1
Store udvalgswarebutikker**	0,1	0,3
Liberale erhverv	0,3	0,6
Total af tiltag	3,6	7,1
Udvalgte andre berørte brancher		
Hoteller***	0,6	1,1
Luffart****	0,5	1,0
Rejsebureauer****	0,2	0,5
Total af andet	1,3	2,6
I alt	5,0	9,7

Anm.: I forhold til normal situation. *Antaget at omfanget af udendørs servering udgør omtrent 25 pct. **Aktuelt er udvalgswarebutikker over 5.000 kvm kun tilgængelige med tidsbestilling. ***Antaget samme effekt som på restauranter, caféer mv. ****Antaget 90 pct. nedgang

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

2. Beregningerne, som torsdag d. 18 marts er blevet delt med Folketingets partier af sundhedsminister Magnus Heunicke (S).

Tabel 1: Oversigt over estimerede (est) antal daglige smittetal og daglige nyindlæggelser d. 1. maj, samt tilsvarende ved +/- 5 % ændring i de respektive kontakttal på landsdelsniveau.

Scenarier	Est	Daglige smittetal			Daglige nyindlæggelser		
		Sæsoneffekt			Sæsoneffekt		
		50%	75%	100%	50%	75%	100%
Estimer for de vedtagne genåbninger d. 1. og 15. marts							
<u>S3.0A</u>	-5%	530	361	242	31	23	17
Åbning d. 1. marts	Est	984	668	447	56	40	30
	+5%	1.760	1.196	799	96	70	51
<u>S3.0B</u>	-5%	756	512	342	42	31	22
Åbning d. 15. marts (S3.0A er indeholdt i S3.0B)	Est	1.406	951	633	75	55	40
	+5%	2.511	1.703	1.135	130	95	68
Estimer for genåbningsscenarier fra d. 6. april 2021 (S3.0B er indeholdt i alle scenarierne)							
<u>S3.1</u>	-5%	826	559	372	45	32	24
20% i 5.-8. klasse	Est	1.535	1.038	690	79	58	41
	+5%	2.743	1.859	1.237	137	99	71
<u>S3.2</u>	-5%	922	622	414	47	34	25
50% i 5.-8. klasse	Est	1.717	1.158	767	84	61	44
	+5%	3.067	2.074	1.379	146	105	76
<u>S3.3</u>	-5%	831	563	375	45	33	24
50% i afgangsklasser	Est	1.544	1.044	694	80	58	42
	+5%	2.753	1.867	1.243	137	100	72
<u>S3.4</u>	-5%	815	551	367	44	32	24
20 % fremmøde ikke-afsluttende ungdoms- og voksenuddannelser	Est	1.514	1.024	681	79	58	41
	+5%	2.706	1.834	1.220	137	99	71
<u>S3.5</u>	-5%	785	531	354	44	32	23
20% i videregående uddannelser	Est	1.458	986	656	78	57	41
	+5%	1.605	1.766	1.176	134	98	70
<u>S3.6</u>	-5%	796	525	359	44	32	23
50 til udendørs idræt og foreningsliv	Est	1.479	974	665	79	56	41
	+5%	2.643	1.744	1.193	137	97	71
<u>S3.7</u>	-5%	813	550	367	45	33	24
Liberala erhverv	Est	1.512	1.022	680	81	59	42
	+5%	2.701	1.831	1.219	140	101	73
<u>S3.8</u>	-5%	857	579	386	47	35	25
Indkøbscentre	Est	1.593	1.076	715	85	61	44
	+5%	2.847	1.929	1.283	146	106	76
<u>S3.9</u>	-5%	1.084	728	483	51	37	27
100% i 5.-8. klasse	Est	2.019	1.357	899	92	66	47